

Krzysztof Walenta

Leśno, gm. Brusy, woj. bydgoskie, st.
2

Informator Archeologiczny : badania 22, 77-78

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Kraków-Opatkowiec,
st. 5 i 6**

**Muzeum Archeologiczne w Krakowie
- Konserwator Zabytków Archeologicznych**

Badania prowadzili mgr mgr R. Naglik i T. Wichman z Muzeum Archeologicznego w Krakowie przy współpracy mgr mgr M. Nowaka i M. Zająca. Finansowała Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie. Osada (?) z okresu wpływów rzymskich oraz ślady osadnictwa z epoki neolitu lub wczesnej epoki brązu, a także wczesnego i późnego średniowiecza.

Prace wykopaliskowe przeprowadzono w związku z planowaną budową autostrady w Krakowie-Podgórzu (zob. Kraków-Kurdwanów - st. 8 i 12).

Stanowisko 5 położone jest na krawędzi doliny rzeki Wilgi, na terenie lekko sfaldowanym, nachylnym w kierunku wschodnim i północno-wschodnim. W trakcie badań powierzchniowych ustalono, iż zajmuje ono obszar o powierzchni ok. 2,5 ha. W br. wykonano 14 wykopów sondażowych o łącznej powierzchni 187,5 m² odkrywając 10 obiektów archeologicznych. Większość z nich stanowiły koliste w rzucie jamy, o średnicy wahającej się w granicach 50-80 cm. Śięgały one do głębokości 80-110 cm poniżej współczesnego poziomu gruntu. Bezpośrednio nad wypełniskiem jamy nr 1, na głębokości 50 cm, znaleziono żużel żelazny o miesięczkowatym kształcie oraz fragmenty dużego naczynia zasobowego z wczesnego okresu wpływów rzymskich, zdobionego karbowaną listwą plastyczną. Oprócz jam odkryto także 2 obiekty w kształcie rowów o szerokości ok. 90 cm, długości przekraczającej 500 cm i głębokości wahającej się w granicach od 85 do 130 cm. Wszystkie wymienione wyżej obiekty zawierały nieliczny materiał zabytkowy w postaci drobnych kawałków żużla żelaznego, grudek polepy i ułamków naczyń glinianych z okresu wpływów rzymskich oraz wczesnego i późnego średniowiecza. Nieco więcej zabytków (głównie fragmentów naczyń glinianych) znaleziono w warstwie ornej i partii stropowej poziomu wymywania gleby.

Stanowisko 6 położone jest ok. 100 m na północ od stanowiska 5. Zlokalizowane jest ono także na krawędzi doliny rzeki Wilgi, na terenie lekko nachylnym w kierunku północno-wschodnim. Wykonano tu 4 wykopy sondażowe o łącznej powierzchni 50 m² odkrywając jedynie nieliczne fragmenty naczyń glinianych z okresu wpływów rzymskich, późnego średniowiecza i czasów nowożytnych oraz 2 odłupki krzemienne.

Materiał zabytkowy przechowywany jest w Muzeum Archeologicznym w Krakowie.

Przewiduje się kontynuowanie badań w formie nadzoru konserwatorskiego.

||| Kruszczo, gm. Sława Biała, woj. plockie, st. 1 - patrz wczesne średniowiecze.

**Kucoby, gm. Olesno,
woj. częstochowski,
st. 1**

Muzeum w Oleśnie

Badania prowadził mgr Wojciech A. Łonak. Finansował WKZ w Częstochowie. Czwarty sezon badań. Osada z okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko położone jest na płaszczystej wydmie oblanej przez Liswartę i wpadający do niej od zachodu Prąd. Teren Ośrodka Sportu i Rekreacji w Oleśnie, pole namiotowe.

Przebadano łącznie 5,5 ara, odkryto 47 obiektów (nr 111-157). Większość z nich stanowiły jamy posłupowe o średnicy 0,16 - 0,48 m i maksymalnej głębokości 0,8 m. Część obiektów w rzucie poziomym nieregularnym, zagłębiona była do głębokości 1 m. Wypełnisko zawierało zazwyczaj nieliczny materiał ceramiczny, węgiel drzewny, rzadziej polepę. W jednym wypadku odkryto żużel żelazny.

Do najciekawszych obiektów należy ziemianka. Jej eksploracji nie ukończono, obecne wymiary w obrębie wykopu wynoszą 3,7 x 5,1 m. Głębokość obiektu 1,34 m od powierzchni współczesnej. Oba profile nieckowate, wypełnisko stanowi próchnica barwy brunatnej. W wypełnisku obiektu nieliczny materiał ceramiczny. Wzdłuż jednej ze ścian (N-S) dwie jamy posłupowe stanowiące fragment konstrukcji, na której wspierał się dach ziemianki.

Ogólnie materiał ceramiczny nieliczny, zarówno w obiektach jak i w warstwie humusu. Wyniki badań podtrzymują pierwotnie ustaloną chronologię osady na I połowę II w. n. e.

Materiał i dokumentację złożono w Muzeum Oleskim.

Badania będą kontynuowane.

**Leśno, gm. Brusy,
woj. bydgoskie,
st. 2**

**Uniwersytet Łódzki
Katedra Archeologii**

Badania prowadził dr Krzysztof Walenta. Finansował Uniwersytet Łódzki.

ki i WKZ w Bydgoszczy. Trzynasty sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe i płaskie kultury wielbarskiej oraz cmentarzysko grobów skrzynkowych kultury pomorskiej.

Badania prowadzono w centralnej i zachodniej części cmentarzyska. Przebadano 525 m². Odkryto 10 grobów popielnicowych, 8 grobów jamowych i 1 grób szkieletowy kultury wielbarskiej. Ponadto 3 groby skrzynkowe i jeden grób popielnicowy kultury pomorskiej. Odkryte także znacznie zniszczony wieniec kamienny oznaczony nr 13. W centrum wienca znajdował się zniszczony grób jamowy, wokół którego odkryto fragmenty naczyń kultury pomorskiej.

Wśród grobów kultury wielbarskiej na wyróżnienie zasługują grób popielnicowy nr 43 wyposażony m. in. w 2 brązowe zapinki A.V.128 i brązową zapinkę zbliżoną do A.V.137, brązowe bransolety, sprzączkę do pasa, iglicę kościaną i przęślik. Grób jamowy nr 44 wyposażony m. in. w 2 brązowe zapinki A.V.95, fragmenty bransolet, sprzączkę do pasa, paciorek szklany i gliniany przęślik. Grób szkieletowy nr 49 wyposażony był m. in. w zapinki A.III.53, bransoletę drucikową, zakończenie pasa, przęślik i inne przedmioty trudne do określenia przed konserwacją. W grobach skrzynkowych kultury pomorskiej oznaczonych kolejnymi numerami 15, 16, 17 odkryto 1 popielnicę, 3 popielnice i 4 popielnice. W grobie nr 17, gdzie znajdowały się cztery popielnice stwierdzono celowe obtłukiwanie ich u dwóch naczyń. Grób popielnicowy kultury pomorskiej oznaczony nr 35 przykryty był pokrywą. Wewnątrz popielnicy oprócz przepalonych kości nie stwierdzono żadnego wyposażenia.

Badania będą kontynuowane.

☞ Łaglewniki, gm. Busko Zdrój, woj. kieleckie, st. 3 - patrz okres lateński.

Ławny Laszek, gm. Piecki,
woj. olsztyńskie,
st. 3

Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie

Badania prowadziła mgr Izabela Mellin. Konsultacja merytoryczna dr Wojciech Nowakowski. Finansowało MWIM w Olsztynie. Drugi sezon badań. Osada z późnego okresu wpływów rzymskich i wędrowek ludów, kultury zachodniobałtyjskiej. Ślady osadnictwa neolitycznego.

Wykopy wytyczono na północnym i południowym skraju żwirowni. Przebadano łącznie 90 m² powierzchni.

Zarejestrowano w sumie osiem jam osadniczych (nr 15-22/88), z czego pięć jam skupionych było w północnej części żwirowni, a trzy w części południowej. Jamy są dość jednolite pod względem budowy i zawartości w porównaniu do materiału zeszłorocznego. W zarysie owalne o średnicy 1-1,3 m, miąższość 0,8-1,4 m, zagłębione prostopadłe o przeważnie nieckowatym spagu. We wszystkich jamach rysowały się dość wyraźnie liczne przewarstwienia, bez różnicowania materiału w ich obrębie.

Na szczególną uwagę zasługuje jama 19 i 20/88. Jest to obiekt o średnicy 1,1 m, sięgający na 1,4 m głębokości z przylegającą doń jamą pomocniczą (jama nr 20/88) o miąższości 40 cm. Spąg obiektu 19 wypełniony był rumowiskiem dużych kamieni i sporą ilością fragmentów ceramiki pochodzących z dużych naczyń.

Warstwy kulturowej nie stwierdzono. Materiał pochodził z obiektów oraz sporadycznie z humusu i przestrzeni między obiektami.

Materiał zabytkowy stanowią: duża ilość ceramiki, polepa, kości zwierzęce, kości i łuski rybie, węgle drzewne, zabytki krzemienne (skrobacz, wióry, ryłce) oraz 1 gliniany przęślik. Znaleziono stosunkowo dużo fragmentów i zachowanych w całości muszli małża.

Materiał krzemienisty świadczący o osadnictwie neolitycznym zalegał w humusie i nielicznie w wypełnisku obiektów.

Materiały znajdują się w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie.

Badania będą kontynuowane.

Łętowice,
gm. Wierzchosławice,
woj., tarnowskie,
st. 2

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Oddział w Krakowie
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska w Tarnowie

Badania prowadził mgr Andrzej Szpunar. Finansował WKZ Tarnów. Piąty sezon badań. Cmentarzysko z wczesnego okresu wpływów rzymskich.

Przebadano powierzchnię 40 m² na obrzeżach cmentarzyska, odkryto jeden zespół grobo-